

MİMAR SINAN'IN ESERLERİ

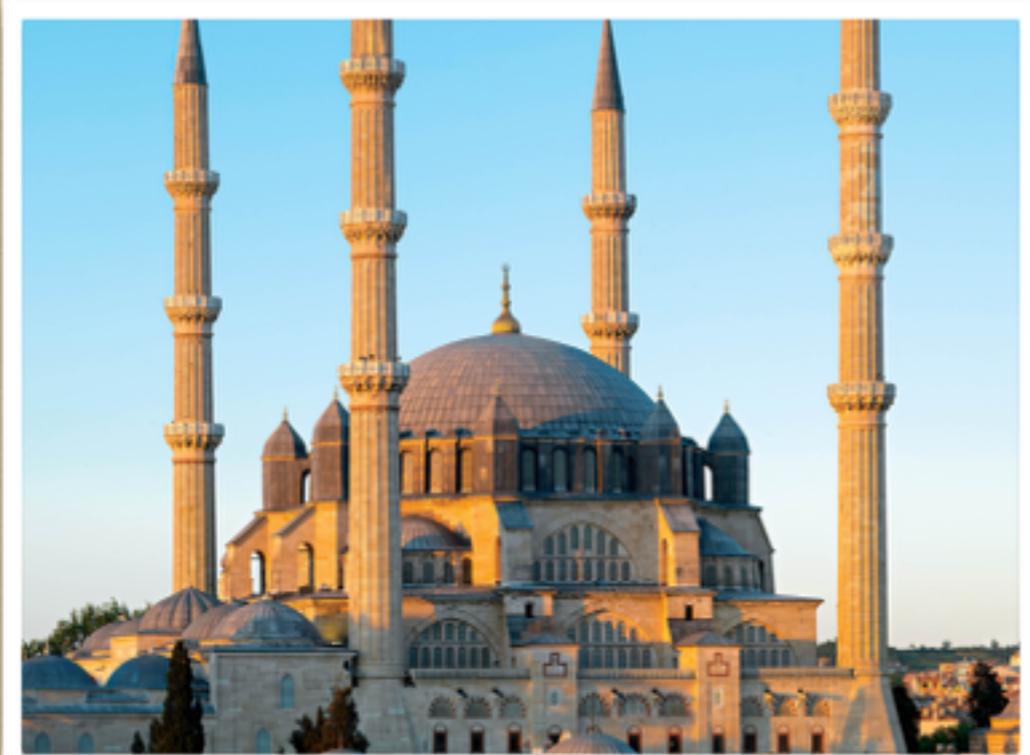
Hazırlayan:
Mehmet Onurcan KAYA
10-B 2403

TÜRKİYE'DEKİ ESERLERİ

Selimiye Camii – Edirne

Mimar Sinan'ın 80 yaşında yaptığı ve "ustalık eserim" dediği Selimiye Camii, gerek Mimar Sinan'ın gerek Osmanlı mimarisinin en önemli baş yapıtlarından biridir. Caminin kapısındaki kitabeye göre yapımına 1568 yılında başlanmıştır. Caminin 27 Kasım 1574 Cuma günü açılması planlanmışsa da ancak II. Selim'in ölümünün ardından 14 Mart 1575' te ibadete açılmıştır.

Bir tepe üzerinde bulunan Selimiye'de daha önceki hiçbir camide, ya da antik çağ mabedinde görülmemiş bir teknik kullanılmıştır. Daha önceki kubbeli yapılarda, asıl kubbe kademeli yarımkubbelerin üzerinde yükselmesine rağmen, Selimiye Camii 43,25 metre yüksekliğinde, 31,25 metre[9] çapında, tek bir kubbe ile örtülmüştür. Kubbe 8 sütuna dayanan bir kasnak üzerine oturtulmuştur.[10] Kasnak, filayaklarına 6 metre genişliğinde kemerlerle bağlıdır. Sinan, bu şekilde örttüğu iç mekana verdiği genişlik ve ferahlıkla birlikte mekanın bir kerede kolayca anlaşılmasını sağlar. Kubbe aynı zamanda camiinin dış görünüşünün ana hatlarını da belirler.

İstanbul Süleymaniye Camii

Süleymaniye Camii, Kanuni Sultan Süleyman adına 1551-1558 yılları arasında inşa edilmiştir. Mimar Sinan'ın kalfalık devri eseri olarak nitelendirilen Süleymaniye Camii, medrese, kütüphane, hastane, hamam, imaret, hazire ve dükkânlardan oluşan Süleymaniye Külliyesi'nin bir parçası olarak inşa edilmiştir.

İstanbul Şehzâdebaşı Câmii

İstanbul'un Şehzadebaşı semtinde Kanuni Sultan Süleyman tarafından Saruhan valisi iken 1543' de 22 yaşında ölen oğlu Şehzade Mehmet adına yaptırılmıştır. 18,42 metrelük kubbesi 4 büyük yarımkubbeye yaşılanır. Şadirvan avlusunda 12 sütundan 16 kubbelidir. İkişer şerefeli çift minaresi vardır. İmaret ve medrese, tabhane, türbeler cami bahçesinde ve arka sokaktadır.

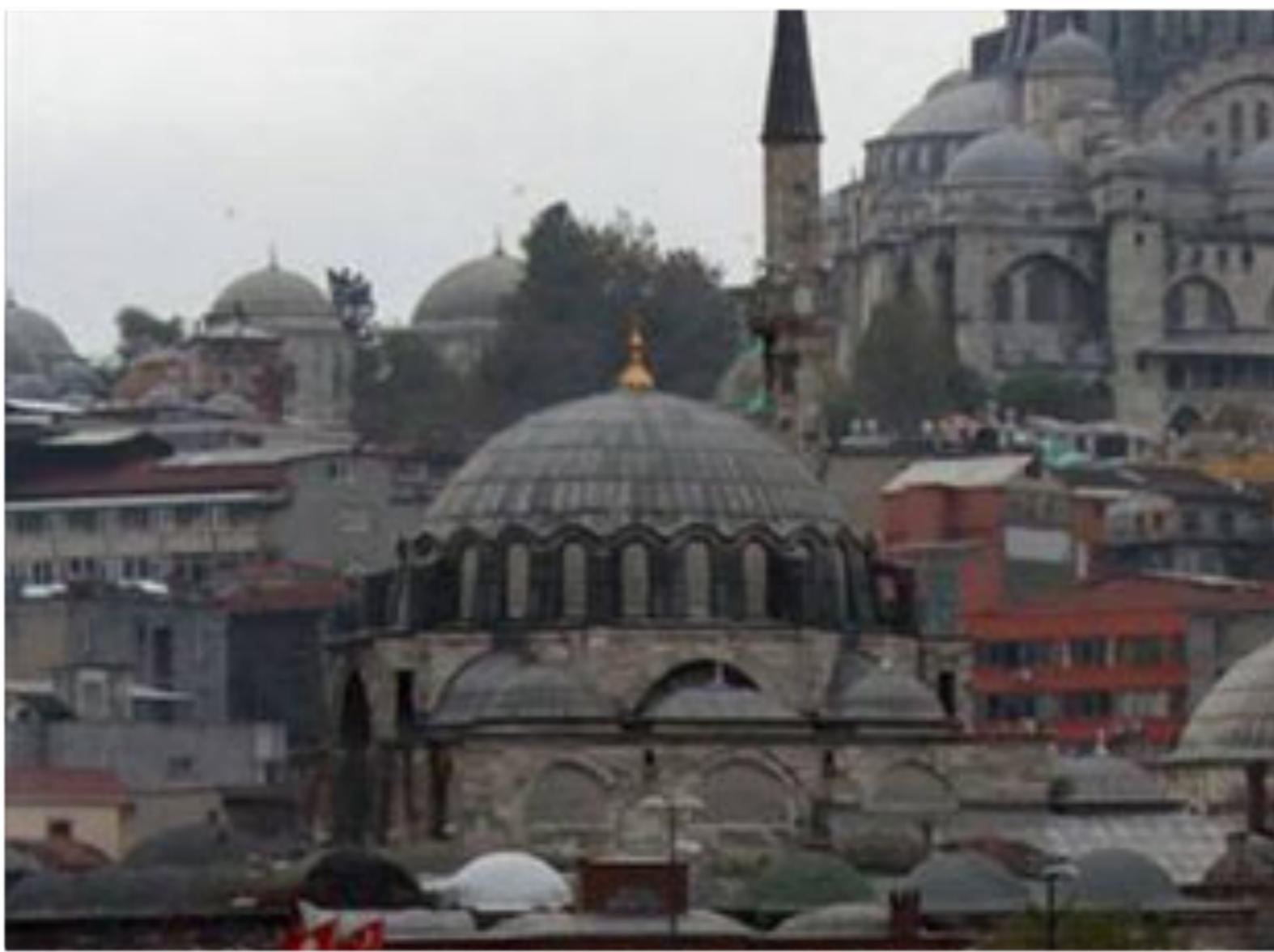
Haseki Câmii

Haseki Camii, İstanbul'un Fatih ilçesinde Haseki ile Cerrahpaşa semtleri arasında Avratpazari'nda bulunan Kanuni Sultan Süleyman'ın eşi Hürrem Sultan tarafından Kanuni Süleyman'ın eşi Haseki Sultan için 1538-1551 arasında tamamlanmıştır.

Mihrimah Sultan Camii – Edirnekapı

Mihrimah Sultan Camii İstanbul'un Edirnekapı semtinde surların hemen yanında bulunan cami Kanuni Sultan Süleyman'ın kızı Mihrimah Sultan tarafından 1562-1565 yılları yaptırılmıştır. Dikdörtgen planlı olup etrafında medrese, mektep, türbe, hamamlar vardır. 37m yükseklikteki kubbe üçer kemere yaslanır, yanlarda ikişer sütun, sağ ve solda 3 kubbe ve mahfilleri bulunur.

Rüstem Paşa Camii – Tahtakale

Kanuni Sultan Süleyman'ın vezirlerinden ve aynı zamanda damadı olan Rüstem Paşa için Mimar Sinan'a yaptırıldı (1561). Caminin yerinde önce Halil Efendi Mescidi vardı. Bu mescidin yeri çukurda kaldığı için Mimar Sinan, mescidin altına dükkânlar yaparak bir subasman meydana getirdi. Rüstem Paşa Camii, mescidin yerinde kuruldu.

Sokollu Mehmed Paşa Camii- Azapkapısı

Sokollu Mehmet Paşa Camii İstanbul'da Unkapı köprüsünün Galata ayağının dibinde, Azap kapı semtinde yer alan camidir. Mimar Sinan tarafından 1578' de Sokollu Mehmet Paşa adına yapılmıştır. Selimiye Camii stilinde yapılmış olan caminin altı mahzendir. Denize yakın camiler içinde sağlam temelliidir. Giriş kapısı köprü tarafında olup caddeden gelinen bir patikadan dönülverek girilir.

Sokollu Mehmed Paşa Camii – Kadırga Limanında

Sokollu Mehmet Paşa Külliyesi, Mimar Sinan'ın İstanbul Kadırga'da Şehit Mehmet Paşa yokuşunda bulunan ve cami ile külliyyeden oluşan bir eseri. Sinan'ın en güzel eserlerinden biri sayılır. Üç padişaha sadrazamlık yapan Sırp asıllı Sokollu Mehmet Paşa adına 1571' de karısı tarafından yaptırılmıştır.

Sokullu Mehmed Paşa Camii – Büyükçekmece

1567 yılında Sokullu Mehmet Paşa tarafından yaptırılmıştır. En önemli özelliği dünyada sadece bir eşinin daha bulunduğu minaresidir. Minare yekpare taştan oyularak yapılmış olup bu tip minare bir de Mısır'da bulunmaktadır.

Kılıç Ali Paşa Camii – Tophane

Kaptan-ı Derya Kılıç Ali tarafından Tophane semtinde 1580 yılında yaptırılmıştır. Türbe, medrese ve hamamdan oluşan bir de külliyesi vardır. Kubbenin iki yanındaki yarı kubbeler, diğer iki yanındaki kemerler ve destek duvarlarıyla cami Ayasofya'nın küçük boyutta bir kopyasıdır. Mihrap tarafındaki çiniler İznik'in parlak döneminin ürünüdür.

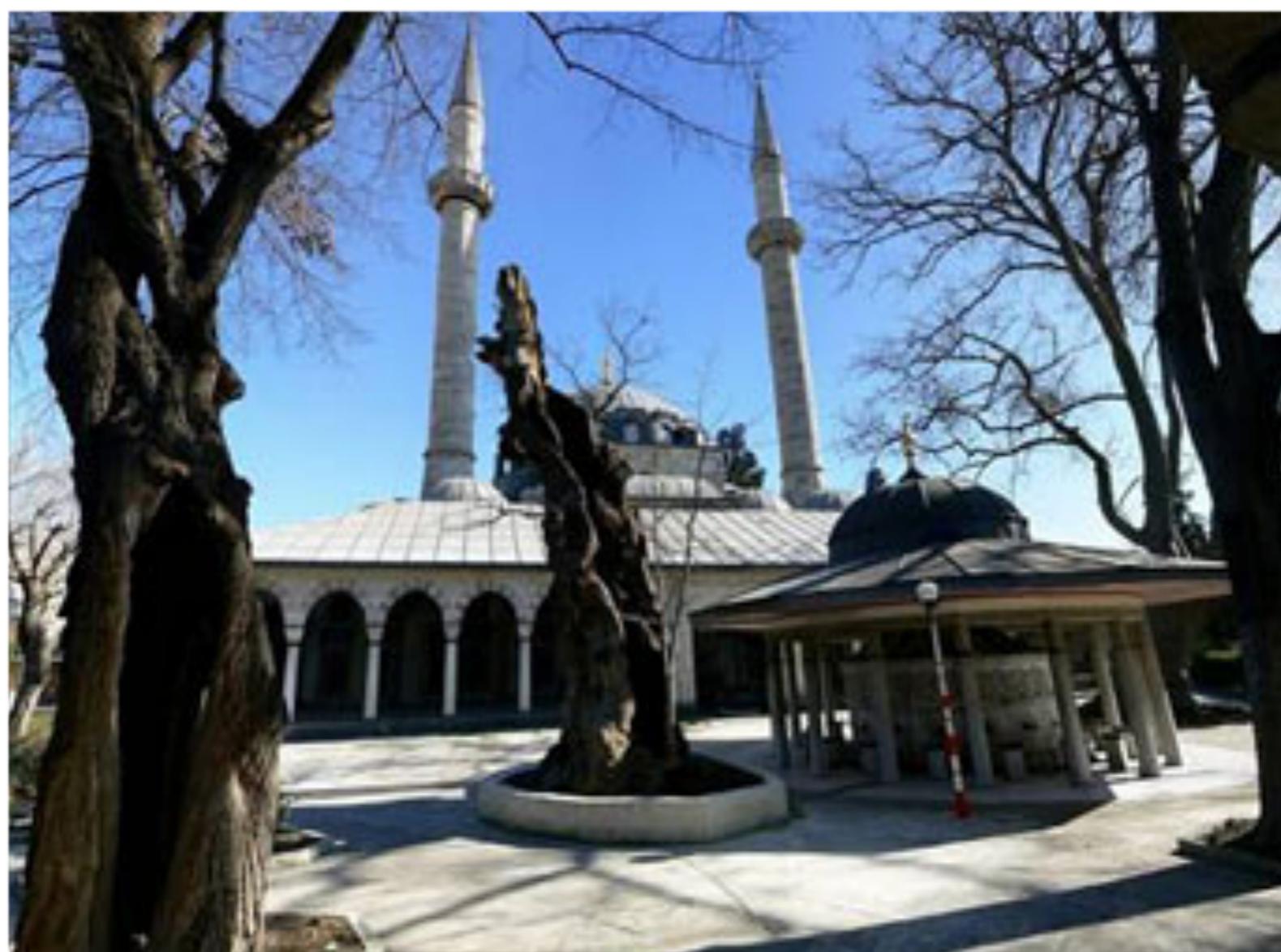
Ahî Çelebi Camii

Ahi Çelebi Camii Fatih ilçesinin Eminönü semtindeki bir camidir. İstanbul Ticaret Üniversitesi'nin arkasında, Yoğurtçular sokağındadır. Bu cami Evliya Çelebi'nin "şefaat ya Rasulullah" yerine "seyahat ya Rasulullah" rüyasını gördüğü camidir. Basık kubbeli, taş-tuğla yapımı olup, kubbe kasnağı demirden bir çemberle çevrilidir. Kapısına merdivenlerden çıkarılır.

Sinan Paşa Camii- Beşiktaş

Cami Beşiktaş İskelesi karşısında yer alır. 1550-1553 yılları arasında Osmanlı Donanması'nın Kaptan-ı Deryası olan Sinan Paşa tarafından yaptırılmıştır. Sinan Paşa 1553 yılında öldüğünde cami inşa halinde bulunmaktaydı. O yüzden Sinan Paşa Üsküdar'daki Mihrimah Sultan Camisi'ne gömüldü. Cami ise 1555 yılında tamamlandı.

Eski Vâlide Câmii – Üsküdar

II. Selim'in eşi, III. Murat'ın ise annesi Nurbanu Sultan tarafından Mimar Sinan'a 1583 yılında yaptırılmıştır. Külliye cami, medrese, tekke, sibyan mektebi, kervansaray, hamam, darükurra, darüşşifadan oluşur.

Ferhad Paşa Camii – Çatalca

1575 yılında Ferhat Paşa tarafından Çatalca tepesinin eteğine Mimar Sinan'a yaptırılmıştır.

Molla Çelebi Camii

Fındıklı Camii olarak da bilinir. Molla Mehmet Çelebi tarafından 1589' da yaptırılmıştır.

Nişancı Paşa Çelebi Camii – Kiremitlik

İstanbul'un Fatih ilçesinde Karagümrük semtinde Nişanca caddesindeki cami, 1584-1588 arasında yapılmıştır.

Piyale Paşa Camii – Kasımpaşa

İstanbul'un Kasımpaşa semtindedir. Bu çoksütunlu Mimar Sinan anıtı, 6 kubbeli ve dikdörtgen plandadır. Caminin ortasındaki iki büyük sütuna dayanan kubbelerin ağırlığı duvarlardaki yan direklerle temele iner. Caminin üç tarafı kemer ve tonozludur, minaresi bunların üzerindedir.

Zâl Mahmûd Paşa Camii – Eyüp

İstanbul'un Eyüp ilçesinde Kanuni Sultan Süleyman'ın veziri Zâl Mahmud'un Mimar Sinan'a yaptırdığı cami medrese, türbe, çeşmeden meydana gelen bir külliyyedir. Zâl Paşa caddesindeki caminin inşâ tarihi 1577' dir.

Haseki Külliyesi

Mimar Sinan'ın İstanbul'da yaptığı ilk eserdir. Mimar Sinan bu eseri Hürrem Sultan için yapmıştır.

Barbaros Hayreddin Paşa Türbesi – Beşiktaş

Beşiktaş'ta, Sinan Paşa Camii karşısında bulunur. Sekiz köşeli, tek kubbeli ve alt üst pencerelidir. Sandukanın üstüne yukarıdan asılmış ve üzerinde Zülfikar resmi bulunan yeşil zemin ipekli kumaştan yapılmış bir sancak bulunmaktadır.

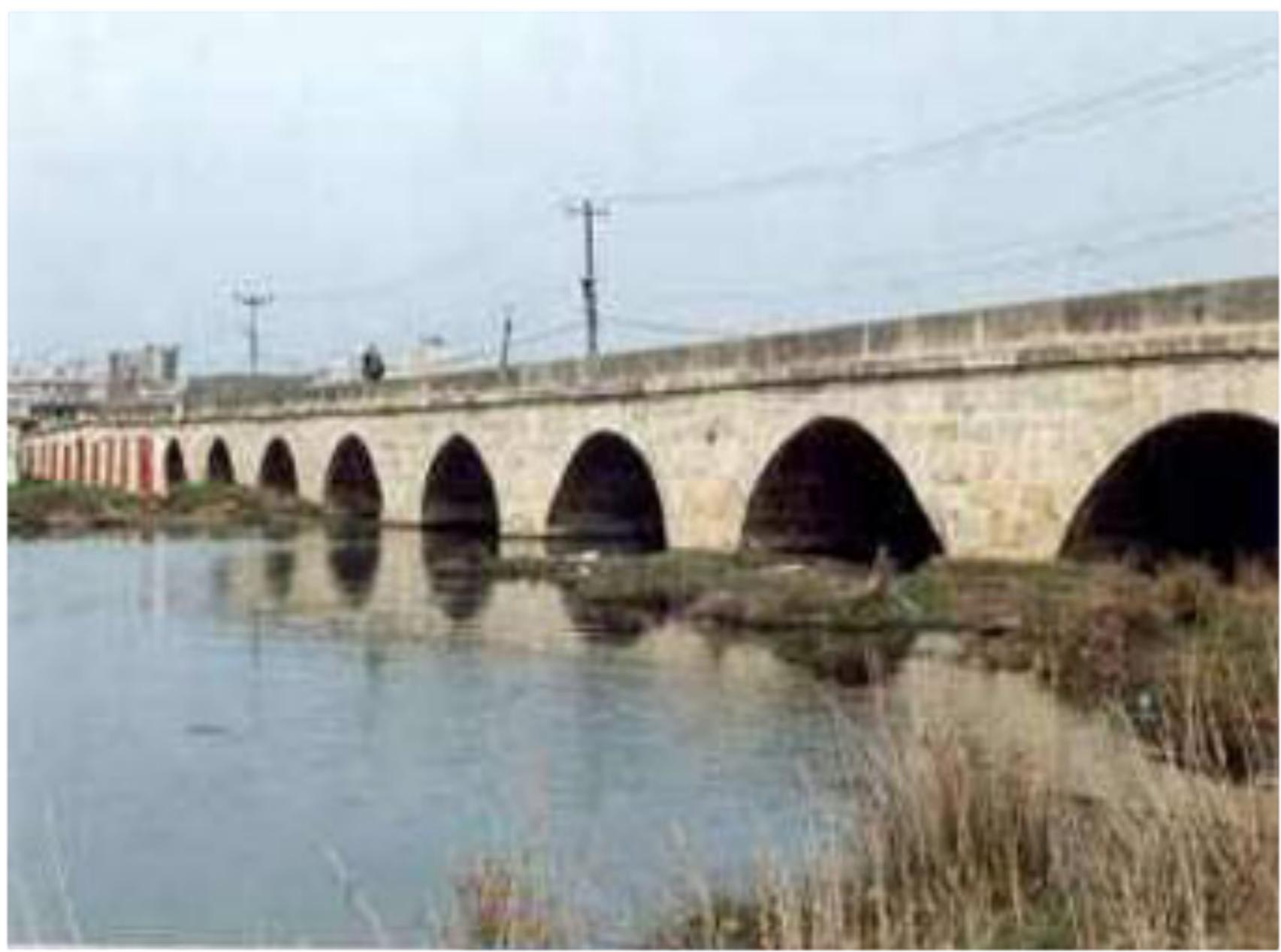
Mağlova Kemerı – Kemerburgaz

Mimar Sinan tarafından 1554-1562 yılları arasında İstanbul'da, Alibey Deresi vadisi üzerinde yapılmış olan su kemeri bugün Gaziosmanpaşa ilçesi sınırlarında bulunan Cebeci köyü yakınlarındadır. 1563 yılında selden zarar görmüşse de aynı yıl onarılarak eski haline getirilmiştir. Alibeyköy barajının göl suyu yapının dörtte birini kaplamaktadır. Kemer İstanbul'a su taşımaya devam etmektedir. Eser dünya su mimarisinin baş yapıtlarından biri olarak kabul edilir.

Büyükçekmece Köprüsü – İstanbul

Kanuni Sultan Süleyman (1520-1566) Zigaretvar seferine çıkarken bu köprünün yapımına başlanılmış, Sultan II. Selim Zamanında (1566-1574), bir yıl içerisinde de tamamlanmıştır. Uzun yıllar Büyükçekmece- Mimar Sinan Köyü arasındaki bağlantıyı sağlamıştır. Aynı zamanda da bu köprü Büyükçekmece Gölü ile Marmara Denizi arasında bir geçit niteliğindedir.

Silivri Köprüsü – İstanbul

Silivri Köprüsü 348.00 m. uzunluğunda 32 gözden meydana gelmiştir. Alçak bir vadide oldukça uzun oluşundan ötürü de köprü gözleri mimar Sinan'ın diğer eserlerinde olduğu gibi sivri kemerli olmayıp hafifçe basık kemerlidir.

Sokullu Mehmed Paşa Köprüsü – Tekirdağ

Tekirdağ İli Çorlu İlçesinde bulunan köprü bir Mimar Sinan eseridir. Günümüzde araç ve yaya trafiğine açık bir şekilde köprü özelliğini sürdürmektedir. Geçirdiği onarımlardan sonra özgünlüğünü büyük ölçüde yitirmiştir. 5 kemerli köprünün 2 tanede hafifletme gözü vardır.

İbrâhim Paşa Sarayı – Atmeydanı

Kanuni Sultan Süleyman'ın damadı ve ilk veziri olan Damat İbrahim Paşa'ya ait İstanbul Sultanahmet Meydanı'nda bulunan saraydır. Daha önce At Meydanı Sarayı olarak bilinen yapı İbrahim Paşa'nın Kanuni'nin kızkardeşi ile evlenmesinden sonra İbrahim Paşa Sarayı olarak anılmaya başlanmıştır. Günümüzde Türk ve İslâm Eserleri Müzesi olarak kullanılmaktadır. 16. Yüzyıl Osmanlı sivil mimari örneklerinin en önemlilerinden olan İbrahim Paşa Sarayı, Roma Dönemine uzanan tarihi hipodrum'un kademeleri üzerinde yükselir.

Kervansaray – Büyükçekmece

Kanuni Sultan Süleyman tarafından Zülfikar seferine çıkarken, inşa ettirilmiştir.

Kanuni Sultan Süleyman Köprüsü – İstanbul

İstanbul'u Avrupa'ya bağlayan tarihi ticaret yolu üzerinde, Büyükçekmece Gölü'nün Marmara Denizi ile birleştiği noktada yapılmıştır. İstanbul'a 36 km uzaklıkta yer almaktadır. Kanuni Sultan Süleyman (1520-1566) Zıgetvar Seferi'ne çıkarken, ordunun, Büyükçekmece Gölü ile denizin birleştiği bu noktadan sallarla karşıya geçmekte çok zorlanması üzerine buraya köprü yapılmasını emretmiştir. Ancak Kanuni Sultan Süleyman, Zıgetvar Kuşatması'nda olduğu için köprü, oğlu II. Selim zamanında, 1567 yılında tamamlanmıştır.

Süleymaniye Medreseleri – İstanbul

Rüstem Paşa Medresesi – İstanbul

Vâlide Sultan Medresesi – Üsküdar

Sokullu Mehmed Paşa Dârülkurrâsı – Eyüp

Yavuz Sultan Selim Türbesi – İstanbul

Mustafa Paşa Köprüsü – Meriç Nehri üzerinde

Bugün Bulgaristan sınırları içerisinde kalan Svilengrad'da Meriç nehri üzerine inşa edilmiştir. Mimar Sinan'ın önemli eserlerinden biri olan köprü 1529 yılında tamamlanmış, 1766' daki su taşkınılarıyla zarar görse de 1809 yılında yeniden inşa edilmiştir. 20 kemerden oluşan köprü 300 m. uzunluğunda ve 6 m. genişliğindedir. Günümüzde Svilengrad şehrinin simgesi haline gelmiştir.

Kara Camii – Sofya

Kara Camii, Sofya'da 1528 yılında Kanuni Sultan Süleyman'ın emri ile Mimar Sinan tarafından yapılan, 1903 yılında kiliseye çevrilen cami. Bulgaristan'da bugünkü kilise Sveti Sedmochislenitsi Kilisesi olarak biliniyor. İlk önce Koca Mehmet Paşa Camii, sonra İmaret Camii olarak bilinir, sonra minaresinin kara taşlarından dolayı Kara Camii olarak bilinir.

Drina Köprüsü – Bosna Hersek

Sokullu Mehmet Paşa adına 1577'te Drina Irmağı üzerine yapılan 11 gözlü köprüdür. Drina Irmağını kuzey-güney doğrultusunda keser. Eni 7 metreden biraz geniş, uzunluğu 180 metreye yakın olan Drina Köprüsü büyük kesme taş bloklardan yapılmıştır. Özellikle ülkede yaşanan iç savaş döneminde ciddi hasar gören köprünün bulunduğu nehir üzerine yapılan baraj nedeni ile bölgedeki su rejiminin değişmesi sonucu temellerinde ve ayaklarında önemli hasarlar ortaya çıkmıştır.